

ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ

ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

**КАБІНЕТОВІ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ**

ЗВЕРНЕННЯ

**депутатів Глибоцької селищної ради Чернівецької області
щодо частини 2 статті 107 Лісового кодексу України**

28 квітня 2021 року прийнято Закон України №1423-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин», яким Розділ Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України доповнено пунктом 24 такого змісту:

«24. З дня набрання чинності цим пунктом землями комунальної власності територіальних громад вважаються всі землі державної власності, розташовані за межами населених пунктів у межах таких територіальних громад, крім земель:

а) що використовуються органами державної влади, державними підприємствами, установами, організаціями на праві постійного користування (у тому числі земельних ділянок, що перебувають у постійному користуванні державних лісгосподарських підприємств, та земель водного фонду, що перебувають у постійному користуванні державних водогосподарських підприємств, установ, організацій, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук);

б) оборони;

в) природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення в межах об'єктів і територій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, лісгосподарського призначення;

г) зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;

ґ) під будівлями, спорудами, іншими об'єктами нерухомого майна державної власності;

д) під об'єктами інженерної інфраструктури загальнодержавних та міжгосподарських меліоративних систем державної власності;

е) визначених у наданих до набрання чинності цим пунктом дозволах на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, наданих органами виконавчої влади з метою передачі земельних ділянок у постійне користування державним установам природно-заповідного фонду, державним лісгосподарським та водогосподарським підприємствам, установам та організаціям, якщо рішення зазначених органів не прийняті.

Земельні ділянки, що вважаються комунальною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст відповідно до цього пункту і право державної власності на які зареєстроване у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, переходять у комунальну власність з моменту державної реєстрації права комунальної власності на такі земельні ділянки.

Інші земельні ділянки та землі, не сформовані у земельні ділянки, переходять у комунальну власність з дня набрання чинності цим пунктом.»

Відповідно до частини 1 статті 107 Лісового кодексу України підприємства, установи, організації і громадяни зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними лісу внаслідок порушення лісового законодавства, у розмірах і порядку, визначених законодавством України.

10.07.2022 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів» від 20.06.2022 № 2321-ІХ, яким вказану статтю доповнено частиною 2 наступного змісту:

«Шкода, заподіяна лісу, не наданому в користування, у разі невстановлення осіб, винних у заподіянні шкоди, відшкодовується органом місцевого самоврядування, у межах території якого знаходиться ліс, якому була заподіяна шкода», а також в Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» пункт "а" частини першої статті 33 Повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища - а) власні (самоврядні) повноваження: доповнено підпунктом б згідно із Законом № 2321-ІХ від 20.06.2022 р. «забезпечення охорони, захисту, відтворення, підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, дотримання правил і норм використання лісових ресурсів у межах лісів комунальної власності.»

Слід зауважити, що від держави органи місцевого самоврядування згідно актів прийому-передачі, ніяких лісових насаджень не отримали.

Отже, з 10.07.2022, не маючи на балансі лісових насаджень, шкоду, заподіяну лісу, не наданому в користування, у разі не встановлення осіб, винних у заподіянні шкоди, має відшкодувати орган місцевого самоврядування, у межах території якого знаходиться ліс, якому була заподіяна шкода.

Тобто особа або група осіб, які власними діями завдали шкоду лісу, уникають покарання за статтею 246 Кримінального кодексу України. Покарання ж за їх дії несуть територіальні громади, які не вчиняли цього злочину.

Відповідно до частини 3 статті 1 Лісового кодексу України усі ліси на території України, незалежно від того, на землях яких категорій за основним цільовим призначенням вони зростають, та незалежно від права власності на них, становлять лісовий фонд України і перебувають під охороною держави.

Фінансову відповідальність за шкоду, заподіяному лісу, не наданому в користування, у разі не встановлення осіб, винних у заподіянні шкоди, частиною 2 статті 107 Лісового кодексу України покладено на органи місцевого самоврядування.

Разом з тим, жодним нормативно-правовим актом аналогічну відповідальність органів державної влади не передбачено.

З Єдиного державного реєстру судових рішень встановлено, що практика пред'явлення органами державної екологічної інспекції позовів до органів місцевого самоврядування про відшкодування шкоди заподіяної лісу, не наданому в користування, у разі не встановлення осіб, винних у заподіянні шкоди, стає з кожним днем все поширенішою. З органів місцевого самоврядування стягується шкода, заподіяна лісу, після повідомлення правоохоронних органів, що винних осіб не було знайдено.

Вважаємо за необхідне зазначити, що відшкодування шкоди за рахунок бюджету територіальних громад за скоєні іншими особами злочини позбавляють органи місцевого самоврядування матеріальної та фінансової основи для виконання власних повноважень, забезпечення населення послугами.

Таким чином, сформовано законодавство, яке сприяє:

- бездіяльності правоохоронних органів з кримінального переслідування осіб, що наносять шкоду лісу, вчиняють незаконну порубку дерев;

- збільшенню таких правопорушень, оскільки розшук злочинців стає формальністю;

- наявності анонімних звернень осіб, що нанесли шкоду лісу, вчинили незаконну порубку дерев, а у подальшому обґрунтовано сподіваються на відкриття кримінальних проваджень за цими фактами, формальне проведення кримінальних розслідувань з не встановленням винних осіб, та у підсумку, покладення відшкодування шкоди на органи місцевого самоврядування;

- соціальній несправедливості, оскільки покарання несуть невинні;

- стягненню з органів місцевого самоврядування коштів, що позбавляє матеріальної та фінансової основи для виконання власних повноважень, забезпечення населення послугами, ставить під загрозу ефективне існування громад.

Враховуючи вищевикладене просимо внести відповідні зміни до частини 2 статті 107 Лісового кодексу України.

**Звернення прийняте депутатами
Глибоцької селищної ради VIII скликання
20 грудня 2024 року**